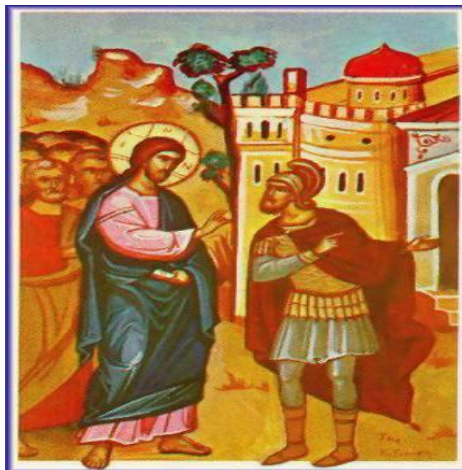

PREDICĂ LA DUMINICA A IV-A DUPĂ RUSALII

Vindecarea slugii sutașului

Și a zis Iisus sutașului: "Du-te, fie ție după cum ai crezut!" Și s-a însănătoșit sluga lui în ceasul acela (Matei VIII, 13).

Frați creștini,

În Sfânta Evanghelie de astăzi, observăm un lucru de mirare, că Mântuitorul lumii Domnul nostru Iisus Hristos, în loc să-Și atribuie minunile pe care le săvârșea ca un Dumnezeu Atotputernic, le pune pe seama credinței oamenilor. El, puternic în fapte și cuvânt, dezleagă pe cei stăpâniți de duhuri necurate, vindecă pe cei bolnavi, învie morții, poruncește mării și vânturilor, și toate acestea le atribuie numai credinței; **"... fie ție cum ai crezut"** – zice sutașului care ceruse să-i vindece sluga bolnavă. El se miră de credința sutașului, zicând că nici în Israel n-a găsit atâta credință, se miră de credința cananeencei zicând: **"O, femeie, mare este credința ta"**, pretutindeni vestește puterea și folosul credinței și lasă să se înțeleagă că nimic nu se poate refuza credinței. Pentru aceasta, să ascultăm cu luare aminte ca să putem înțelege mai bine efectele credinței în legătură cu mântuirea noastră.

Domnul nostru Iisus Hristos se afla în al doilea an al vieții Sale publice când propovăduia și făcea multe minuni. Toată lumea îl admira, chiar și păgânii. Învățătura Sa, deși era simplă, era încă luminoasă și rațională. Puterea Sa era supraomenească. El întindea mâna, rostea un cuvânt și marea cu vânturile ei îl ascultau. Peștii apelor, lepra frigurilor, paralizia, moartea se supuneau la gestul și la glasul Său. Dar, mai presus de toate, Iisus era bun, milos către cei în suferință, îngăduitor cu cei slabi, milostiv cu cei săraci. Pentru toate acestea poporul îl numea trimisul lui Dumnezeu – Mesia. Păgânii îl priveau pe tânărul profet ca pe un om extraordinar, de

la care se puteau aștepta minunile cele mai uimitoare. Așa vedem în Evanghelia de astăzi că un sutaș, un căpitan roman ce staționa în Capernaum cu oastea sa, apelează în mod public la Iisus, rugându-L să-i vindece sluga care era grav bolnavă. Iată împrejurările acestui episod: Iisus, după ce termină predica de pe munte, se sculă și trece prin mijlocul mulțimii urmat de ucenicii Săi și intră în Capernaum.

Sutașul acesta, auzind că vine Domnul Hristos în Capernaum și știind câte minuni săvârșise, s-a adresat fruntașilor poporului evreu, ca să-L roage pe Iisus să-i vindece servitorul. Aceștia au mers la Iisus și-I ziseră: "Acest om merită să-i faci ce cere, căci el iubește neamul nostru și el a clădit și sinagoga noastră".

Iisus plecă împreună cu ei și, când era aproape de casa sutașului, acesta îi ieși înainte și-I zise: **"Doamne, nu sunt vrednic să intri sub acoperișul meu, ci numai zi cu cuvântul și se va vindeca sluga mea. Că și eu sunt om sub stăpânirea altora și am sub mine ostași și-i spun acestuia: du-te, și se duce; și celuilalt: vino, și vine; și slugii mele: fă aceasta, și face"**. Acest căpitan păgân, cu sinceritate și îndrăzneală militară, declară că nu se simte vrednic de a primi o personalitate așa de înaltă în casa sa. Smerenia acestui om era mare, dar și mai mare era credința lui. Din Sf. Evanghelie de astăzi este ușor a cunoaște fizionomia căpitanului din Capernaum. El este unul din acei păgâni care înțelege cu inima și adoră pe Dumnezeu lui Israel. Cu banii săi a zidit marea sinagogă din Capernaum, ceea ce dovedește că era bogat și vedem că-și întrebuintă bogăția făcând multe milostenii, fapte rare pe atunci.

Din aceste fapte către Dumnezeu s-a născut în inima lui bunătatea către oameni. El iubește pe sclavul său și-l îngrijește la boală, în acele timpuri când alți păgâni îi priveau pe sclavi ca pe niște vite. Sutașul trebuie să-L fi cunoscut pe Mântuitorul cel puțin din auzite, căci aici, în Capernaum, unde locuia el, într-o singură zi Iisus tămăduise pe un îndrăcit, însănătoșise pe soacra lui Petru și vindecase pe toți bolnavii din cetate. Lumina lui Hristos, care-i orbise pe iudeii cei pizmași, luminase pe credinciosul păgân roman.

El crede în puterea Mântuitorului și recunoaște în El pe cel ce deține puterea dumnezeiască. De aceea, zice cu credință și hotărâre: **"Eu nu sunt decât un ofițer sub stăpânire și, cu toate acestea, când zic unuia din oamenii mei: vino, el vine. Dar Tu, Doamne, ești Regele regilor, Împăratul întregului univers; bolile sunt supuse Ție și nu ai nevoie să fii de față ca să poruncești. Toată natura de la distanță Ți se supune."**

Smerenia acestui sutaș păgân încununează toate virtuțile. El se socotește un mare păcătos și, de aceea, se crede nevrednic a se prezenta în fața Mântuitorului. Iisus admiră credința lui și-l laudă în public, zicând: **"Amin, zic vouă, nici în Israel nu am aflat atâta credință."**

Mântuitorul admiră și laudă credința sutașului pentru ca să înfrunte pe evreii cei îngâmfați și să roșească de rușine, văzând cum credința păgânilor o întrece pe a lor. De aceea, cu această ocazie, El le mai zice: **"Și zic vouă că mulți, de la răsărit și de la apus, vor veni și vor sta la masă cu Avraam, cu Isac și cu Iacov în Împărăția cerurilor. Iar fiii împărăției vor fi aruncați în întunericul cel mai dinafară, acolo unde va fi plângerea și scrâșnirea dinților.."**

Iată cum Mântuitorul îi mustră pe necredincioșii evreii de atunci care nu voiau să creadă și să recunoască că El este Fiul lui Dumnezeu, că El este Mesia cel proorocit de proorocii lor. Un fapt vrednic de luat în seamă este acela că în Noul Testament ofițerii romani au jucat un rol onorabil. Astfel, pe Golgota, tot un sutaș păgân, mișcat de cele ce se petreceau atunci, când a fost răstignit Iisus, văzând el cum soarele se întunecă, cum se cutremură pământul și pietrele se despică, cum fulgerele și trăsnetele sfâșie văzduhul, iar morții din morminte învie, acest sutaș numit Longhin a strigat plin de credință: **"Cu adevărat, acesta a fost Fiul lui Dumnezeu!"**.

În Cezareea Palestinei, cel dintâi păgân care a fost întors la credință de Sf. Apostol Petru a fost tot un ofițer – centurionul Corneliu; despre el se spune că era evlavios, foarte milostiv și temător de Dumnezeu. Făcea multe milostenii și se ruga Domnului.

Pe Sf. Ap. Pavel de două ori l-a scăpat de la moarte un general numit Lisias și tot un căpitan păgân i-a scăpat viața când călătorea spre Italia, de aceea și consemnează el, zicând: **„Bunii mei ofițeri !”**. Am auzit și pe Mântuitorul nostru Iisus Hristos în Evanghelia de astăzi cum a lăudat credința sutașului. El, dacă nu ar fi avut credință, smerenie și fapte bune, sluga lui care era grav bolnavă nu ar fi fost tămăduită. De aceea, credința este o virtute din cele mai mari, fără de care nu se poate mântui nimeni.

Prin credință ne facem fii ai Împărăției cerului, prin credință facem faptele cele bune, cele sufletești și trupești. Credința ne face să iubim pe vrăjmașii noștri; credința ne face să urâm plăcerile lumești; credința ne face să ne rugăm lui Dumnezeu în suferințe, să răbdăm lipsuri și să alegem viața înfrânată. Credința ne face să spunem și altora despre Dumnezeu, despre viața veșnică și despre osândirea păcătoșilor în iad. Credința ne învață să fim smeriți, să fugim de slava deșartă, să fugim de oamenii gâlcevitori, invidioși și vicioși. Credința ne face să ne iubim unii pe alții, să avem o viață înfrânată, o pocăință sinceră cu lepădare de sine.

Noi, prin vechimea credinței noastre, prin nenumăratele binefaceri primite de la Dumnezeu, ne putem numi cu adevărat fiii Împărăției, dar să vedem dacă și viața și faptele noastre sunt la înălțimea credinței pe care o moștenim de la Sfinții Părinți noștri. Să vedem dacă viața noastră se potrivește cu viața înaintașilor noștri și dacă, nu cumva, ne asemănăm și noi cu poporul evreu din vremea Mântuitorului pe care l-a mustrat cu aspre cuvinte chiar în fața

sutașului păgân atunci când a zis: **".. iar ei, fiii Împărăției, vor fi goniți în întunericul cel mai dinafară, acolo va fi plângerea și scrâșnirea dinților"**.

Poporul cel ales până la Mântuitorul a fost poporul evreu. De la Mântuitorul încoace, Dumnezeu nu mai ține seamă din ce neam face parte un creștin adevărat. Toată creștinătatea botezată în numele Sfintei Treimi, toată turma creștină de pe întregul pământ se numește Noul Israel, poporul cel ales al lui Dumnezeu.

Sunt mulți însă care se laudă că au credință, dar faptele lor îi dovedesc că sunt mincinoși, fiindcă credința fără fapte bune este moartă, după cum trupul fără suflet este mort. Sufletul credinței sunt faptele. Pe creștin îl cunoaștem că are credință după fapte, așa cum cunoaștem pomul după roade. Credința este pomul cu crengile lui, iar faptele sunt roadele. Așa cum un om nu se mulțumește de la un pom numai cu frunze și umbră, nici Dumnezeu nu se mulțumește cu creștinul fără fapte bune.

Faptele bune ale credinței sunt multe, dar mai principale sunt acestea:

- mergerea la biserică în duminici și sărbători (să se stea în biserică la slujba Sf. Liturghii cel puțin aceste 2-3 ore, de la 9 la 12, și să se ia parte la această jertfă a Domnului Hristos);
- spovedania și împărtășania, păzirea posturilor, rugăciuni și milostenii;
- să crezi și să te folosești de cele 7 taine ale Bisericii;
- să spui și altuia despre Domnul Hristos, să cinstești sfinții cu prinoase, să cinstești sfintele icoane și să le ai în casă, să te închini lor și să le tămâi.
- să ajuți biserica cu tot ce are ea nevoie, să cinstești persoanele bisericești și să-ți faci semnul Sfintei Cruci drept, pe față.

Luați seama, să știți toate acestea, ca să nu se ostenească cineva în zadar. Cel care nu îndeplinește aceste fapte nu se poate spune că are credință. Când pronunțăm cuvântul acesta – credință – să ne gândim că de el sunt legate toate aceste fapte ale credinței.

Creștinul trebuie să mai ia parte și la masluri, să se spovedească și să se împărtășească, căci dacă nu face aceste fapte, nici celelalte rugăciuni nu-i sunt primite. Credință, spun în gura mare că au și sectanții și toți rătăciții care s-au lepădat de Biserică, de Sfintele Taine și de preoție, dar nu au aceste fapte bune, aceste fapte ale drepte credințe.

Sfânta Scriptură spune și mai lămurit: **"Credință au și diavolii și se înfioară"**. Oare nu știu ei cine i-a făcut? Desigur, dar faptele lor sunt drăcești, rele și nu vor să aibă smerenie să se întoarcă la Dumnezeu și să recunoască greșeala. Păcatele împotriva credinței sunt mai multe, dar cele mai însemnate sunt acestea:

Primul păcat: tăgăduirea existenței lui Dumnezeu sau necredința totală. Acesta este cel mai greu păcat și cad în el cei ce duc o viață stricată, desfrânată, precum și cei ce se încred în cărțile cu conținut imoral, în romane și reviste pornografice.

Al doilea păcat este ***credința falsă sau greșită***, cum o au popoarele cu religii deosebite ca: budiștii, mahomedanii, evreii și mulți alții care nu cred în Domnul Hristos și care au rămas tot în păgânism.

Al treilea păcat împotriva dreptei credințe este ***indiferentismul***, adică indiferența sau nepăsarea omului față de problemele credinței.

Al patrulea păcat este ***scepticismul sau îndoiala în materie de credință***. Aceasta este o boală sau o trândăvie sufletească ce nu îngăduie celui atins de ea să ia hotărâri temeinice față de credință. Cei atinși de acest păcat au credință, cred în Dumnezeu, dar nu vor să aibă de-a face cu El; nu vor să se supună legii lui Dumnezeu.

Al cincilea păcat este ***apostazia sau lepădarea de credința ortodoxă și trecerea la altă religie***. Acest păcat este foarte mare pentru că omul leapădă adevărul luminii depline și îmbrățișează întunericul minciunii și al rătăcirii.

Al șaselea păcat este ***schisma sau dezbinarea, adică nerecunoașterea autorității bisericesti***.

Al șaptelea păcat este ***erezia sau abaterea de la unul sau mai multe din adevărurile credinței creștine***. Ereziile au produs mari tulburări în viața Bisericii.

Al optulea păcat este ***bigotismul***, adică credință tare, dar neluminată, care pune preț pe forme și pe lucruri secundare și neglijează fondul și lucrurile principale. Așa sunt unele persoane care învață multe neorânduiri în viața Bisericii.

Al nouălea păcat este ***fariseismul sau ipocrizia, fățarnicia***; adică acei oameni care au credință doar în aparență.

Al zecelea păcat sunt ***superstițiile***, adică ***credințe și practici care nu au nici o bază rațională***. Ca de exemplu: mulți cred că le merge rău dacă au plecat din casă și au călcat cu piciorul stâng, întâi; ori, dacă au uitat ceva și s-au întors înapoi; dacă le-a ieșit cineva în cale cu un vas de apă gol; dacă le-a ieșit preotul în cale; sau, cum cred unele femei, că e păcat să lucreze joile după Paști, marțile după Rusalii și alte obiceiuri păgânești.

Al unsprezecelea păcat împotriva credinței adevărate este ***ocultismul***; adică magia, vrăjitoria, necromanția, ghicitul în palmă, în cafea și multe altele.

Acestea toate sunt păcate împotriva credinței adevărate. De aceea, să luăm aminte să nu ni se pară lucru de glumă, că diavolul a întins multe curse celui ce vrea să creadă drept, ca să nu se poată mântui și să cadă într-una din aceste curse. Iată de ce creștinilor noștri de astăzi nu

le ascultă Dumnezeu rugăciunile. Pentru că, mai întâi, se târăsc în fel de fel de rătăcirii și n-au credință întemeiată în Dumnezeu minunilor, Dumnezeu creștinilor – Iisus Hristos – așa cum a avut-o sutașul din Evanghelia de astăzi.

El a crezut temeinic în Mântuitorul Iisus Hristos că va putea să-i facă sluga sănătoasă. El a venit cu smerenie, deși era o personalitate pământească, și nu s-a socotit vrednic să intre Iisus în casa lui și, chiar mai mult, nici n-a îndrăznit să dea ochii cu El. El a avut fapte, dar ce fapte mari! Căci făcuse o biserică în cinstea lui Dumnezeu, unde mergeau evreii și se închinau, iar cât privește credința lui, am văzut cum chiar Mântuitorul s-a mirat. Un păgân, iar noi creștinii ne tăvălim în toate rătăcirile.

Creștinii noștri de astăzi, foarte mulți din cei ce se bat cu pumnul în piept că se duc pe la biserici și că sunt credincioși, când li se întâmplă vreo nenorocire sau boală aleargă mai întâi la vrăjitoare, se mânjesc cu vrăji diavolești din tălpi până în creștet, spurcând atât trupul cât și sufletul, arvunindu-le pe amândouă pentru iad. După ce fac toate acestea, vin apoi pe la biserică, zicând: "Să o mai luăm și prin slujbe".

Ajungând la biserică, în loc să întrebe preoții și oamenii bisericii ce trebuie să facă, se lasă iarăși înșelate de diavol, căci le iese înainte (până și aici) câte o babă fără frică de Dumnezeu și-i pun la cale să aprindă lumânările cu vârful în jos în sfeșnic, să meargă pe la 9 biserici și să pună numele dușmanilor în pomelnicul de morți, să se roage pentru pierzarea și distrugerea celor care le-au făcut rău și o mulțime de astfel de învățături greșite, încărcându-se de păcate.

Mare greșeală fac, și cei ce învață așa, și cei ce ascultă, fiindcă rugăciunea acestora se face spre păcat. Pentru ca Dumnezeu să ne asculte rugăciunile, trebuie și noi să îndeplinim unele condiții, și anume:

Întâi, rugăciunea să izvorască din credință neclintită.

Al doilea, să fie făcută cu inimă smerită, nu cu mândrie ca fariseul.

Al treilea, să nu cerem lucruri nedrepte sau vătămătoare altora.

Al patrulea, rugăciunea să fie stăruitoare, ca a femeii din parabola judecătorului nedrept.

Al cincilea, rugăciunile și darurile nu sunt primite, să se știe, acelor care poartă supărare, dușmănie și nu pot ierta.

Al șaselea, să se știe că rugăciunile nu sunt primite celor necununați la biserică, cu binecuvântarea religioasă de către preot, fie chiar și acasă. Cei ce nu au cununie religioasă trăiesc în desfrânare și păcatul acesta este egal cu idolatria. Acestora nu le este primit nimic din ce fac până nu se cunună religios; nici postul, nici rugăciunea, nici ajunarea, nici lumânarea sau coliva.

Al șaptelea, nu sunt primite rugăciunile părinților pentru copiii care au murit în vreuna din religiile rătăcite și nici copiii nu pot face ceva pentru părinții care au murit rătăciți în vreuna din secte, lepădându-se de Biserică, de preot, de Sfintele Taine, de sfintele icoane.

Al optulea, nu sunt primite rugăciunile femeilor care se roagă cu capul descoperit, vopsite, fardate, cu fustele scurte, cu pantaloni, parfumate, înzorzonate; toate acestea se roagă cu mândrie și sunt o scârbă înaintea lui Dumnezeu. De asemenea, nu sunt primite rugăciunile acelor femei care vin cu îndrăzneală să se roage la icoanele din fața Sfântului Altar, în fața sfintelor uși împărătești, fiindcă se face o mare sminteală bărbaților atrăgându-le atenția.

Al nouălea, nu sunt primite rugăciunile femeilor care și-au spurcat bărbații, punându-le în mâncare sau băutură fel de fel de spurcăciuni de la vrăjitoare și descântătoare. Acea femeie care a făcut așa să nu creadă că mai poate trăi în casă cu un asemenea om spurcat. Să nu se gândească că mai are vreo iertare fără spovedanie sinceră și, mai ales, fără vreun canon mare și serios pe care să-l facă cu lacrimi toată viața. Dacă a apucat moartea acest suflet cu așa păcate grele, îl așteaptă plângerea și scrâșnirea dinților în întunericul cel mai dinafară, cum a spus Domnul Hristos în Sfânta Evanghelie de astăzi. Acea femeie care face astfel nu este o creștină, nici păgână nu se mai numește și nici chiar animal, căci animalele nu fac așa ceva.

Ce înșelăciune grozavă este în lumea aceasta, frați creștini! Cum se mai străduiește omul, din toate puterile, să strângă, să aibă mult, să-și împodobească trupul cu fel de fel de îmbrăcăminte scumpă și modernă, să se distreze prin chefuri și păcate. Mulți și-au vândut sufletul diavolului numai ca să poată câștiga aceste lucruri trecătoare. O tânără vândută demonului a făcut aceasta ca să se mărite cu cine vrea, să facă ce vrea în lumea aceasta, să fie bogată dar, nu mai poate scăpa de duhul necurat și nu numai de el, ci de o droaie de duhuri necurate, și acum plânge că nu știe ce să facă, de luni de zile nu mai poate dormi.

Iată lume înșelată de duhuri necurate, pentru lucruri trecătoare! Sufletul este lăsat în părăsire; el, care este cel mai scump, este ca un om neputincios, bolnav și paralytic, ca sluga sutașului care zăcea pe moarte. Sufletul este înfometat și însetat pentru că el caută altceva, o hrană și o băutură sfântă care este Cuvântul lui Dumnezeu și, dacă nu găsește această hrană, se îmbolnăvește, suferă și moare. Totuși, această hrană mântuitoare există, ea se găsește în Sfânta Biserică, dar oamenii sunt așa de întunecați, așa de rătăciți și cu mintea împărțită, că parcă nu aud, nu văd, nu simt să vină în locașul Domnului să se hrănească, să prindă viață și putere mântuitoare.

Îmi aduc aminte de o veche istorioară de unde putem trage o frumoasă învățătură. Se spune că doi călători, rătăcind printr-o pustietate, ajunseră în primejdia de a muri de foame și de sete. Deodată, în zare, se ivește un pom înalt cu umbră deasă. Când ajung lângă el bieții

călători, cu bucurie observară că au găsit o traistă de la alți călători și, plini de bucurie, nădăjduiau că vor găsi în ea ceva de mâncare. Au desfăcut în grabă traista, dar, vai, în ea nu găsiră decât aur, iar aurul acela nu putea să le astâmpere foamea și setea. Puțin mai departe de ei se găsea un izvor cu apă limpede, dar ei, neștiind, și fiind fără putere, au murit acolo lângă traista cu aur.

Așa se întâmplă și cu noi în pustiu al acestei lumi. Lumea aceasta nu are nici o hrană pentru suflet, e un pustiu fără apă, fără pâine sufletească. Vai, câte suflete mor de foame și de sete lângă bogățiile și averile lumii acesteia trecătoare. Ei nu cunosc izvorul acesta limpede care este Sfânta Biserică. Ei nu au credință și nu pot să se adape și să se hrănească în Casa lui Dumnezeu, mor de foame lângă traista cu bani. Bani sunt destui, dar sufletul e pustiu și, dacă nu se întorc la Dumnezeu, vor pieri în blestem dumnezeiesc.

Să ne silim cu toții să reparăm trecutul nostru, să avem o credință vie în Dumnezeul cerului și al pământului, că sfânt este Domnul Dumnezeu nostru și sfinți trebuie să fim și noi, să nu zicem ca necredincioșii, că de ce mergi așa des la biserică, că doar nu ai să te faci sfânt?! Sfinți trebuie să ne facem, căci dacă vrem să locuim și noi cu sfinții, sfinți trebuie să ne facem. Cine vrea să locuiască cu demonii în iad, să trăiască în păcate, să se întineze mereu, că la ei vor ajunge.

Să trăim în sfințenie, frați creștini, și în viață curată. Să ne lepădăm de toate păcatele care ne spurcă sufletul și trupul. Astăzi este ziua când trebuie să ne hotărâm, până când nu e prea târziu, căci dacă ne va apuca moartea în păcate grele ne va trimite și pe noi în plângerea și scrâșnirea dinților și, acolo, în zadar vom striga să ne miluiască Dumnezeu. Atunci vor blestema părinții pe copii, căci și-au pierdut sufletul pentru ei alergând să le agonisească fericirea pe pământ.

Atunci vor blestema copiii pe părinți și vor scrâșni cu dinții asupra lor, zicându-le: "Blestemați să fiți voi, părinților, că nu ne-ați arătat calea cea dreaptă a credinței și ne-ați lăsat să ne tăvălim în noroiul plăcerilor păcătoase; nu ne-ați oprit de la păcate și nu ne-ați învățat credința, să mergem și noi la biserică, să ne spovedim, nu ne-ați sfătuit pe noi să ne cununăm, nu ne-ați spus cât de greu este păcatul avorturilor, iar acum să ne chinuim aici în veci".

Atunci vor scrâșni cu dinții soțiile împotriva soților și vor zice: "Blestemați să fiți voi, că ne-ați pus la cale să ne omorâm copilașii în pânțele și ne-ați împiedicat să mergem la biserică, nu ne-ați dat voie să postim, să ne spovedim, să ne îndreptăm". Așa se vor chinui, vor plânge și se vor tângui în întunericul cel groaznic împreună cu diavolii și cu toți cei înșelați de ei în vecii vecilor. Să scuturăm solzii cei negri de pe ochi și să ne întoarcem la Dumnezeu, acum cât mai e

timp, strigând cu pocăință și cu smerenie ca să luăm iertare, căci atunci nimeni nu ne va mai scăpa.

Rugăciune

Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeu cel adevărat, Fiul lui Dumnezeu cel viu, care ai venit în lume să vindeci toată boala și neputința, zi Tu un cuvânt dumnezeiesc acestor suflete ce s-au adunat aici în Sfântă Casa Ta, fă, Dumnezeu cerului, să se tămăduiască toți de bolile cele sufletești și trupești.

Deschide ochii sufletelor celor ce Te caută pe Tine și care au venit aici și ajută-ne la toți ca, în ziua cea de apoi, să ne odihnim și noi în sfântă Împărăția Ta cu toți aleșii Tăi cei din veac. Amin.